

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Περιγραφή Χρηματοδοτούμενων Ερευνητικών Έργων
1η Προκήρυξη Ερευνητικών Έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.
για την ενίσχυση Μεταδιδακτόρων Ερευνητών/Τριών

Τίτλος Ερευνητικού Έργου

«Νυχτερίδες και η σχέση τους με τη διαθεσιμότητα και ποιότητα νερού στη Μεσογειακή υπολεκάνη»

Επιστημονική Υπεύθυνη: Ιωάννα Σαλβαρίνα

Εκλαϊκευμένος τίτλος: «Νυχτερίδες και νερό»

Επιστημονική Περιοχή: Περιβάλλον, Οικολογία

Φορέας Προέλευσης: Λιμνολογικό Ινστιτούτο, Πανεπιστήμιο της Κωσταντίας, Κωσταντία, Γερμανία

Φορέας Υποδοχής: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Συνεργαζόμενος Φορέας: Πανεπιστήμιο του Greensboro, Greensboro, Βόρεια Καρολίνα, ΗΠΑ και Λιμνολογικό Ινστιτούτο, Πανεπιστήμιο της Κωσταντίας, Κωσταντία, Γερμανία

Ποσό Χρηματοδότησης: 140.000 €

Διάρκεια Χρηματοδότησης: 36 μήνες

Φορέας Χρηματοδότησης: ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Σύνοψη Ερευνητικού έργου

«Νυχτερίδες και η σχέση τους με τη διαθεσιμότητα και ποιότητα νερού στη Μεσογειακή υπολεκάνη»

Οι νυχτερίδες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στα οικοσυστήματα και απειλούνται από την κλιματική αλλαγή, την υποβάθμιση των ενδιαιτημάτων τους και τη μείωση της ποιότητας και ποσότητας του νερού. Χρειάζονται υδάτινα οικοσυστήματα τόσο για πόση νερού, όσο πολλά είδη και για βρώση εντόμων υδρόβιας προέλευσης. Οι μεσογειακοί υγρότοποι υποφέρουν από ανθρωπογενείς επιδράσεις, όπως ο ευτροφισμός, που μπορούν να επηρεάσουν τους πληθυσμούς των εντόμων, την ποιότητα και ποσότητα των νερών και έμμεσα τις νυχτερίδες. Η σχέση μεταξύ νυχτερίδων και υγροτόπων έχει πολύ λίγο ερευνηθεί στην Ελλάδα. Έτσι ο γενικός στόχος του ερευνητικού προγράμματος είναι η διερεύνηση της σχέσης μεταξύ νυχτερίδων και υγροτόπων σε Μεσογειακά συστήματα. Επιπρόσθετος στόχος μας είναι να διερευνηθούν οι επιπτώσεις που η παγκόσμια υπερθέρμανση πιθανώς να έχει στις νυχτερίδες, συγκρίνοντας δεδομένα νυχτερίδων και υγροτόπων σε δυο διαφορετικές περιοχές (Ελλάδα, Βόρεια Καρολίνα, ΗΠΑ) που έχουν παρόμοιο κλίμα και οικοσυστήματα αλλά διαφέρουν ως προς την διαθεσιμότητα του νερού το καλοκαίρι. Μιας και η κοινωνική οικολογική συνείδηση είναι σημαντική για την επιτυχία δράσεων προστασίας του περιβάλλοντος επίσης στοχεύουμε να εκτιμήσουμε και ν' αφυπνίσουμε την περιβαλλοντική συνείδηση του κοινού σχετικά με τις νυχτερίδες. Για να πετύχουμε τους παραπάνω στόχους, θα χρησιμοποιήσουμε έναν συνδυασμό καταξιωμένων, επιστημονικών μεθόδων, όπως ακουστική παρακολούθηση νυχτερίδων, εκτίμηση ποιότητας λιμνών με βενθικά μακροασπόνδυλα, ανάλυση σταθερών ισοτόπων, ανάλυση κάλυψης ενδιαιτημάτων με συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών, κοινωνική έρευνα. Θα πραγματοποιήσουμε ακουστικές καταγραφές νυχτερίδων κοντά σε λίμνες και θα διερευνήσουμε πως η ποιότητα και διαθεσιμότητα νερού αλλά και τα γύρω ενδιαιτήματα επηρεάζουν την ποικιλότητα και δραστηριότητα των νυχτερίδων. Η 11μελής διεθνής ομάδα μας αποτελείται από νέους και πιο έμπειρους ερευνητές με ειδίκευση στην οικολογία νυχτερίδων, υδροβιολογία, οικολογία τοπίου και χρήση γεωγραφικών συστημάτων, μοντελοποίηση, σταθερά ισότοπα και κοινωνικές επιστήμες.

Το πρόγραμμα θα συνεισφέρει νέα γνώση σχετική με την οικολογία των νυχτερίδων και τη σχέση τους με το νερό και ιδιαίτερα σε περιοχές που υποφέρουν από ξηρασία και ίσως υποφέρουν ακόμα περισσότερο στο μέλλον. Οι νυχτερίδες καταναλώνουν υψηλούς αριθμούς αρthropόδων, συμπεριλαμβανομένων αγροτικών παρασίτων και εντόμων που μεταφέρουν ασθένειες. Προστατεύοντας τις νυχτερίδες και επιτρέποντας τους να δράσουν ως 'βιολογικά παρασιτοκτόνα' εξοικονομεί χρήματα αλλά και είναι φιλικό προς το περιβάλλον και την υγεία των ανθρώπων.

Τα αποτελέσματά μας θα παρέχουν προτάσεις για δράσεις διατήρησης του περιβάλλοντος. Η βελτίωση των υδάτινων συστημάτων, όπου οι νυχτερίδες πίνουν νερό και τρώνε έντομα, θα συνεισφέρει μακροπρόθεσμα άμεσα στη βελτίωση της τοπικής οικονομίας, μια και τα υδάτινα οικοσυστήματα είναι συχνά τουριστικοί προορισμοί. Επίσης οι επισκέπτες χαίρονται υγιείς και καθαρούς υδροβιότοπους.

Περισσότερο ενδιαφέρον στις νυχτερίδες συνεισφέρει στην προστασία του περιβάλλοντος. Αυξάνοντας το ενδιαφέρον του κοινού για τις νυχτερίδες στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα σημαντικό γιατί υπάρχει υψηλός αριθμός ειδών νυχτερίδων –για Ευρωπαϊκά δεδομένα- αλλά και σε αντίθεση με άλλες χώρες- δεν υπάρχει καμία μη κυβερνητική οργάνωση με στόχο την προστασία των νυχτερίδων.

Η χρηματοδότηση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. σημαίνει...

Είμαι ιδιαίτερα ενθουσιασμένη που μου δίνεται η ευκαιρία να πραγματοποιήσω την έρευνα που σχεδίασα –με την πολύτιμη βοήθεια των συνεργατών μου- και να συντονίζω μια ερευνητική ομάδα 11 ατόμων. Σημαίνει μια μοναδική ευκαιρία να επιστρέψω στην πατρίδα μου, την Ελλάδα, και να μεταφέρω τις γνώσεις και τις εμπειρίες που απέκτησα κατά την ζωή και εργασία μου στο εξωτερικό. Από την άλλη το πρόγραμμα αυτό είναι και μια πρόκληση για το πως θα καταφέρω να ολοκληρώσω όσα σχεδίασα, με την ανάλογη ποιότητα και ποσότητα, αλλά με μειωμένο προϋπολογισμό. Παρόλ' αυτά, χαίρομαι που θα συνεισφέρω σε ένα ερευνητικό πεδίο-οικολογία νυχτερίδων-όχι ιδιαίτερα πλούσιο στην Ελλάδα και παράλληλα φιλοδοξώ να συμβάλλω στη βελτίωση της εικόνας των σημαντικών, ιδιαίτερων και συμπαθή αλλά παρεξηγημένων αυτών ζώων, των νυχτερίδων, και κατ' επέκταση να συνεισφέρω στην προστασία αυτών και των οικοσυστημάτων όπου διαβιούν.

*Η Επιστημονική Υπεύθυνη
Ιωάννα Σαλβαρίνα*

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Στηρίζουμε την Έρευνα Ενισχύουμε την Καινοτομία

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Βασιλίσσης Σοφίας 127,
11521, Αθήνα
210 64 12 410, 420
info@elidek.gr
www.elidek.gr

